

Reactie Landelijke Oudervereniging Balans op internetconsultatie 'Besluit verbetering beschikbaarheid jeugdzorg'

Vraag 1 van 3

1. Wilt u uw reactie geven op deze voorgestelde wijziging van het Besluit Jeugdwet?

Met de voorgestelde wijziging van het Besluit Jeugdwet 'Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg', wordt getracht de beschikbaarheid van (hoog)specialistische jeugdzorg te verbeteren. Allereerst willen wij aangeven dat er niet alleen problemen zijn rond de beschikbaarheid van (hoog)specialistische jeugdzorg, maar ook op andere gebieden van jeugdzorg. Het verbeteren van de beschikbaarheid van passende jeugdzorg is van groot belang. Wij horen te vaak van ouders dat er een aanbod van niet passende jeugdzorg wordt gedaan. Dit niet passend besteden van jeugdzorggelden is niet effectief en bovendien schadelijk voor de jeugdigen en gezinnen die dit treft. Zolang de jeugdzorg aanbod-gestuurd in plaats van vraag-gestuurd wordt georganiseerd zal het probleem rond beschikbaarheid van jeugdzorg blijven bestaan. Ook met het voorgestelde Besluit.

Het is noodzakelijk dat continuïteit van zorg en toegang van zorg voor alle kinderen en jongeren ongeacht hun woonplaats leidend is. De zorg moet vraag-gestuurd beschikbaar zijn. Met een geïntegreerde benadering waarbij kwaliteit en consistentie gewaarborgd is zonder ongelijkheid tussen gemeenten. Bovendien moet de zorg flexibel zijn en kunnen inspelen op veranderingen in zorgbehoefte.

Vraag 2 van 3

Uit het wetsvoorstel volgt dat jeugdhulpvormen (minimaal) regionaal moeten worden ingekocht als is voldaan aan één of meer van de volgende criteria:

- schaarste van de vraag;
- schaarste van het aanbod;
- de complexiteit van de problematiek in combinatie met de daarvoor benodigde multidisciplinaire specialistische expertise;
- het volume dat een jeugdhulpaanbieder nodig heeft om verantwoorde jeugdhulp te kunnen leveren;
- het volume dat een jeugdhulpaanbieder nodig heeft om een gezonde bedrijfsvoering te kunnen voeren.

2. Voldoen de jeugdhulpvormen in het ontwerpbesluit aan deze criteria? Zo nee, welke jeugdhulpvorm(en) niet en waarom?

3. Ontbreken er jeugdhulpvormen in het ontwerpbesluit? Zo ja, welke?

4. Zijn de jeugdhulpvormen in het ontwerpbesluit duidelijk genoeg afgebakend ten opzichte van jeugdhulpvormen die lokaal kunnen worden ingekocht?

Wij zijn voor regionale inkoop. Maar onze zorg ligt hier vooral bij de versnippering die blijft bestaan met nog altijd zo'n lange lijst met regio's. We zien nu in veel regio's op de toegevoegde lijst al samenwerking zoals omschreven in het wetsvoorstel, maar levert dat nog geen of onvoldoende verbetering van beschikbaarheid van de complexe jeugdzorg op. Onze ervaring is dat gemeenten

veelal wel onderling samenwerken in de regio maar dat deze nog te 'klein' zijn om een robuuste regio te vormen die de complexe Jeugdzorg goed kan organiseren. Laat staan dat de zorg vraag-gestuurd in plaats van aanbod- gestuurd georganiseerd kan worden. Waarbij toegang van de vraag gestuurde zorg voor alle kinderen en jongeren ongeacht hun woonplaats daadwerkelijk leidend is. En de zorg voldoende flexibel kan zijn en daarmee in kan spelen op veranderingen in zorgbehoefte. Zie ook het antwoord op vraag 1.

Bovendien constateren wij onvoldoende samenwerking met het onderwijs bij complexe jeugdzorg. Dit is wel noodzakelijk, maar heeft in deze wetswijziging geen plek.

Voorstander zijn wij van de voorgestelde (minimaal 3) onafhankelijke toezichthouders. We zien een goede lijst van criteria om belangenverstremming 'op papier' te voorkomen. Het lijkt ons goed als op de naleving hiervan wordt toegezien en gehandhaafd. Deze taak zou passen bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Vraag 3 van 3

De omschrijving van de jeugdhulpvorm 'gespecialiseerde ggz' sluit aan bij de ggz-standaarden. In de praktijktest is de vraag besproken of deze omschrijving voldoende onderscheidende kenmerken bevat om voor de praktijk helder te maken wat er wel en niet valt onder deze jeugdhulpvorm. In dit kader leggen wij u een aantal vragen voor, specifiek over de gespecialiseerde ggz:

5. Voldoet het gehele aanbod van gespecialiseerde ggz aan de criteria uit het wetsvoorstel?

6. Is het mogelijk, op basis van de criteria van het wetsvoorstel, bepaalde kenmerken te onderscheiden van de zorgvraag en/of het zorgaanbod om te kunnen bepalen of het lokaal zou moeten worden ingekocht?

7. Zou het voor de duidelijkheid en bruikbaarheid in de praktijk helpen om bij de gespecialiseerde ggz kenmerken te noemen van de aanbieders van deze vorm van jeugdhulp en/of de wijze van behandeling die in het kader van deze jeugdhulpvorm plaatsvindt? Zo ja, waarom en welke eisen kunnen dat zijn? Zo nee, waarom niet?

Een volledige lijst van Jeugdhulpvormen willen maken is onmogelijk. Bovendien gaat het vaak om combinaties van jeugdzorg die nodig zijn. En juist dat blijkt in de uitvoeringspraktijk het meest complex. Wij zouden voorstander zijn van een aanvulling op de bestaande lijst met 'noodzakelijk aanbod passend bij een zorgvraag wat op gemeenteniveau niet beschikbaar is'.

Op basis van criteria kunnen bepaalde kenmerken van de zorgvraag en/of het zorgaanbod worden onderscheiden om te bepalen of zorg lokaal moet worden ingekocht. Voor specialistische jeugd-ggz, waar sprake is van hoge complexiteit en een multidisciplinaire benadering, is regionale of landelijke inkoop nodig om vraag gestuurd zorg te kunnen leveren en bovendien de kwaliteit, flexibiliteit en continuïteit van zorg te waarborgen.

Een uniforme definitie van wat precies onder specialistische jeugd-ggz valt nodig, om te voorkomen dat gemeenten zelf verschillende interpretaties hanteren. Duidelijke landelijke afspraken en verplichte regionale samenwerking en coördinatie zijn voorwaarden om de continuïteit en beschikbaarheid van deze vormen van zorg te waarborgen.

Het vastlopen van complexe jeugdzorg, vooral wanneer er sprake is van meerdere ondersteuningsvragen of diagnoses (comorbiditeit), is een groot probleem. Het oplossen van dit probleem vereist een multidimensionale aanpak die rekening houdt met de complexiteit van de zorgvraag, de samenwerking tussen zorgaanbieders en hun zorgverleners (zonder dat financiële of andere belangen hierbij een rol spelen) en de behoeften van zowel de jongeren als hun families.

Landelijke Oudervereniging Balans ondersteunt ook de inbreng van MIND voor deze internetconsultatie.